

Невялікі пасёлак Гожа знаходзіцца ў 15-ці км на поўнач ад горада Гродна. Там ужо 15 гадоў выконвае душпастырскую паслугу кс. Павел Шанчук. Як святар ён не толькі думае пра будучае, але і цікавіцца гісторыяй і імкнецца захаваць для нашчадкаў частку мінулага. Па словах ксяндза, шкада, калі рэчы даўніны незаўважна сыходзяць у нябыт. Запал да калекцыяніравання – з малых гадоў

Захапленне кс. Паўла сягае каранямі яшчэ ў часы дзяцінства. Раней гэта былі маркі, манеты, цяпер – медальёны, крыжыкі і шмат чаго іншага. Але не хочацца адкрываць усе карты адразу, каб утрымаць Вашу цікаўнасць. Можаце быць упэўнены, што яшчэ неаднаразова сустрэнецеся з калекцыямі святара на старонках “Слова Жыцця”.

“Неяк усё само сабою атрымалася, – распавядае святар. – Некаторыя экспанаты знаходзіў сам. Часам штосьці дарылі. Затым пачаў набываць з рук. І закруцілася...”.

Кс. Павел дэманструе экспазіцыю, на якой прадстаўлены медальёны з выявамі Езуса Хрыста, Марыі, шматлікіх святых, а таксама з адлюстраваннем разнастайных сцэн з Евангелля. Святар з гонарам паказвае першы экспанат, які з’явіўся ў калекцыі – медальён св. Яна Непамуцэна. На яго адваротным баку – Маці Божая Чанстахоўская. “Марыйныя медальёны на нашых землях, напэўна, найбольш папулярныя пасля езуіцкіх з выявамі св. Ігнацыя Лаёлы і св. Францішка Ксаверыя, – зазначае кс. Павел. – У калекцыі бачым адбіткі Маці Божай са сваім Сынам, у коле Святой Сям’і, працятую мячамі, у

атачэнні анёлаў, з ружанцам у руцэ... Шмат медальёнаў, прысвечаных Маці Божай Вастрабрамскай, Чанстахоўскай, Пачаеўскай, Бярдзічаўскай, Жыровіцкай, Бялыніцкай, Барунскай. Ва ўсіх гэтых абразях Марыя шырока ўшаноўваецца вернікамі нашых і суседніх зямель”. †

Адметныя экзemplяры

Часам знаходкі здзіўляюць сваёй геаграфіяй. “У маёй калекцыі некалькі медальёнаў з выявай Маці Божай Аўстрыйскай, Іспанскай”, – гаворыць кс. Павел. У размове са святаром прыходзім да высновы, што артэфакты маглі застацца ад салдат з далёкіх краёў, якім даводзілася ваяваць на нашых тэрыторыях.

Сярод незвычайных экспанатаў кс. Павел вылучае медальён, што выраблялі як абярэг падчас эпідэміі чумы. “А вось шасціканцовы крыж «каравака», некалькі стагоддзяў таму папулярны ў Польшчы, – звяртае ўвагу святар. – Яго яшчэ называлі «халерным крыжом», бо лічылася, што ён захоўваў ад розных хвароб. На абодвух гэтых рэчах выява Марыі – Маці ласкі Божай”.

У калекцыі ёсць і каталіцкія, і праваслаўныя медальёны. Яны адрозніваюцца выявамі святых, якія ўшаноўваюцца ў абедзвюх Цэрквах, а таксама надпісамі: праваслаўныя часцей за ўсё рабіліся пастараславянску, каталіцкія – на латыні (сустракаюцца таксама па-польску і паіспанску). У большасці выпадкаў медальёны выпускаліся з нагоды каранацыі абразоў, кананізацыі святых. Ёсць і нейкія прыватныя матывы, як, напрыклад, адпраўленне святаром прыміцыйнай Імшы. “Чым больш экспанатаў у калекцыі, тым мацней жаданне сістэматызаваць інфармацыю пра іх. Над яе зборам працую ўжо на працягу 2-ух гадоў”, – прызнаецца святар.

Ад хобі да спецыялізавання

У будучым кс. Павел разглядае магчымасць перадачы сваёй калекцыі ў дыяцэзіяльны музей.

Пробашч парафії Гожа збірає рідку калекцыю медальёнаў

Аўтар: Ангеліна Пакачайла
02.07.2017 00:00

жовтня 10-го